

[Niels Helveg Petersen.]

stillede sig om den demokratiske kontrol med regeringens deltagelse i EF's beslutningsproces, da folketinget behandlede tiltrædelsesloven.“

Dette er ganske enkelt urigtigt. Folketinget havde andre forestillinger om den demokratiske kontrol, end hændelsesforløbet i denne sag viser, og det skal jeg ganske kort forsøge at dokumentere.

Hr. Poul Schlüter citerede hr. Stetter fra Folketingstidende 1971-72, sp. 7052 og hr. Nyboe Andersen fra sp. 7060. Jeg vil gerne citere, hvad jeg selv sagde på det radikale venstres vegne. Jeg sagde (sp. 7080):

„Regeringen må forud for tilslutning til vigtige beslutninger i Ministerrådet søge politisk rygdækning her i tinget. Ved almindelige udenrigspolitiske aftaler er det almindeligt, at en regering indgår aftaler og først derefter henvender sig til parlamentet for at få aftalerne ratificeret. Ved medlemskab af EF vil det være anderledes. Der vil regeringens tilslutning i Ministerrådet skabe umiddelbar ret og derfor få virkning i Danmark, og derfor må regeringen søge tilslutning på et tidligere tidspunkt.“

Der blev ikke gjort indsigelse mod denne forståelse, men det er ikke kun oppositionspartier, der havde dette mærkværdige synspunkt. Jeg vil gerne citere, hvad hr. Poul Dalsager selv sagde (sp. 7038):

„Der er grund til at slå fast, at i det hidtidige fællesmarked har det været de nationale parlamenter, som på afgørende vis har ført kontrol med og har truffet beslutning om Fællesskabets handlinger. I den debat, der er foregået, har man ofte kunnet møde den påstand, at vigtige og afgørende beslutninger træffes i Bruxelles, uden at medlemslandene har mulighed for at gøre deres indflydelse gældende. Dette er naturligvis ikke tilfældet. Det er min opfattelse, at såfremt man forsøgte at opbygge et internationalt samarbejde, som fratog de nationale parlamenter og regeringer en vigtig kontrolmulighed og mulighed for selv at træffe vigtige beslutninger for deres eget lands vedkommende, ville et sådant samarbejde meget hurtigt bryde sammen.“

Denne konklusion er jeg enig med hr. Poul Dalsager i. Men dermed kan man ikke

sige at folketinget har udtømt sine muligheder for at give til kende, hvad det var, vi mente. Jeg vil gerne henvide til tiltrædelseslovforslagets betænkning. Her blev der afgivet en flertalsudtalelse og en mindretalsudtalelse. I flertalsudtalen, hvortil hovedparten af mit partis folketingsgruppe sluttede sig, venstres og den konservative gruppe og hovedparten af den socialdemokratiske gruppe, står der:

„Kontrollen med Ministerrådet, der består af medlemslandenes regeringsrepræsentanter, vil derfor være den centrale og afgørende demokratiske kontrol med Fællesskaberne. Det er realistisk at regne med, at denne kontrol fortsat må foregå i medlemslandenes parlamenter.“

Og senere siges det:

„Flertallet har derfor fundet det helt afgørende, at tiltrædelseslovforslaget indeholdt bestemmelser, der sikrer folketinget de bedst mulige betingelser for udførelsen af den kontrollerende funktion i forhold til regeringens deltagelse i EF's råd.“

Der er ingen tvivl om, hvad folketinget og folketingets overvejende flertal har tænkt sig med den demokratiske kontrol forud for tiltræden, da man behandlede dette lovforslag.

Hvad var meningen, da vi behandlede dette lovforslag? Var det meningen, at kravet til den demokratiske kontrol var opfyldt ved, at folketinget fik forelagt en uforståelig redegørelse, efter at landbrugsministeren havde sagt ja, efter at regeringen havde sagt ja, og på basis af en aftale, som på et hovedpunkt for Danmark afveg væsentligt fra det oplæg, man havde godkendt? Var det det, der var meningen? Det var det selvsagt ikke. Folketinget fik ikke en reel chance for at udøve en demokratisk kontrol i denne sag. Man kan ikke hævde, at mødet den 25. januar 1973 var et udtryk for en sådan demokratisk kontrol fra folketingets side, og dog møder statsministeren frem her i dag og siger, at dette hændelsesforløb svarer nøje til, hvad man forestillede sig om den demokratiske kontrol. Jeg synes, det er fantastisk. Hr. Orla Møller var klogere. Han sagde: vi er ikke ufejlbarlige. Jeg kunne have ønsket, at statsministeren havde sagt noget tilsvarende; i stedet for fik vi at vide, at dette svarer nøje til, hvad det var, vi mente med